

El 92 de la A a la Z

A d'annus horribilis

La llatinada de la reina Elisabet II d'Anglaterra ha fet fortuna. ¡Qui els ho havia de dir, als qui esperaven un 92 màgic, que una expressió tan llejta com aquesta seria la més apropiada per a definir els dotze mesos que queden enre-

re! Ves per on, la família reial considerada fins ara modèlica està immersa en una crisi sense precedents. Quan la sobirana britànica qualificava l'any de desastrós, no es referia només a la "sèrie" de Carles i Diana, explicada fil per randa als diaris sensacionalistes britànics, amb el colofó genial de Major anunciant amb to solemne la separació dels (teòricament) futurs reis del país. No és tampoc el drama particular d'Andreu i Sara —més propi d'un *Dallas*, amb fotos comprometedores i texà milionari inclosos—, el que ha fet reaccionar la reina. Les veritables preocupacions de la hieràtica i circumspecta Elisabet són unes altres: la demanda social que la corona pagui impostos, com qualsevol ciutadà, acceptada a contracor pels qui diuen que és la dona més rica del món; i sobretot les veus que posen en dubte que la institució

monàrquica tingui sentit avui, fet impensable en un poble que l'ha tinguda sempre com a punt de referència. Si tot això no fos prou, es crema el castell de Windsor i ningú no vol pagar-ne la restauració. Potser sí que té raó, pobra Elisabet: "annus horribilis", aquest! *J. Vila i Triadú*

B de Bill (Clinton)

Va ser l'únic demòcrata que s'atreu a creure que George Bush no era invencible. Se la jugà i guanyà. Obertament jove i innovador, el nou president representa l'accés d'una generació nova, la dels *baby-booms*, que substitueix els veterans de la Guerra Mundial, com Bush mateix. La seua dona (Big Hillary, li diuen les viperines llengües washingtonianes) no és una primera dama sinó una senyora amb nom propi i professió. El vice-president és un ecologista de dretes. La taula del consell de ministres serà més multicolor i complexa que mai en aquestes últimes dècades. Les seues idees són encara una incògnita.

Bill Clinton, l'ha portat a la Casa Blanca una Amèrica que no concorda amb la imatge reaganiana del país. Una Amèrica sacsejada per la crisi econòmica i urbana. Una Amèrica oberta de ment, amb un cert retorn a uns 60 que mai no tornaran, però en què es van criar els qui seran els seus dirigents. Una

C de crisi

La crisi no es nota perquè no hi haja diners en circulació o pels baixos nivells de producció industrial. Tot al contrari. En plena recessió circulen més diners i abunden més projectes industrials, potser, que en fase de bonança. El que defineix la crisi és la por amb què actuen consumidors, empreses i administracions públiques. Els mecanismes del mercat, precisos i rendibles en època de calma, s'han capgirat. Com si les agulles del rellotge econòmic es mogueren en sentit contrari i ens allunyarem de l'Europa industrialitzada per l'autopista de la pobresa. *Ignasi Pellicer*

Amèrica on un president pot declarar que s'ha entès amb una altra dona, pot reconèixer que ha fumat marihuana, pot haver estat un insubmís i en canvi guanyar. Alerta, però: Bill Clinton serà el president dels Estats Units i segur que el càrrec imprimeix bona part del caràcter. Però no deixa de ser un bon símptoma que Millie, aquella gosseta cursi dels Bush, haja deixat pas a Socks, el gat afable, però saberut, dels dos Clinton. *Vicent Partal*